

GÖTEBORGS UNIVERSITET SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning, 240 högskolepoäng

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 30 februari 2008, reviderad av samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen den 20 mars 2014.

1. Utbildningens mål

Utbildningens mål är att doktoranden ska utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning är ett ämne knutet till lärarutbildning och pedagogisk verksamhet som omfattar såväl samhällets politiska och ekonomiska strukturer som dess organisations-, familje- och individnivå. Ämnet hanterar fundamentala problemställningar rörande människans upplevelser och handlande, dels som individ, dels i samspel med andra människor och som delaktig i sociala, kulturella, politiska och ekonomiska samhälleliga skeenden och institutioner. Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning har en given koppling till innehållet i skolans samhällsorienterade ämnen och skolämnet samhällskunskap, men inbegriper även studiet av olika strukturella och institutionella faktorer som rör organisation av utbildning och lärande i samhället.

Utbildning på forskarnivå i samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning syftar också till att utveckla doktorandens förmåga att omsätta uppnådda vetenskapliga färdigheter och kunskaper i fortsatt forskningsarbete eller i annat kvalificerat yrkesarbete. Utbildningen skall vidare utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Doktoranden skall även ha tillägnat sig kunskap om planering, ledning och genomförande av forskningsprojekt. I utbildningen är det obligatoriskt för doktoranden att läsa 5 högskolepoäng i högskolepedagogik inom ramen för de 240 högskolepoäng som utbildningen omfattar.

Utbildningen skall även ge möjlighet till internationella kontakter t.ex. i form av medverkan vid forskningskonferenser och/eller vistelse vid utländskt lärosäte. Utbildningens specifika mål, vilka skall vara uppfyllda för att erhålla examen på forskarnivå i samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning, anges nedan. I övrigt gäller de krav som finns angivna i högskoleförordningen, examensordningen angående examina på forskarnivå.

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning samt djup och aktuell specialistkunskap inom ett för avhandlingen valt specialområde.
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,

- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning krävs följande:

- att den sökande fullgjort kursfordringar om minst 90 högskolepoäng i ett samhällsvetenskapligt ämne.
- lärarexamen samt ett examensarbete om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå.
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Enligt övergångsbestämmelser har sökande som före 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning denna grundläggande behörighet till tillträde till utbildning på forskarnivå, dock som längst fram till utgången av 2015.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning sker i regel genom särskild utlysning.

Urval bland sökande skall enligt HF 7 kapitel ske med hänsyn till förmåga att klara utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar följande:

- en projektskiss i vilken den sökande anger sitt forskningsintresse. Skissen ska innehålla följande: En beskrivning av det valda problemområdet samt en redogörelse för inom- och utomvetenskapliga motiv till att studera detta. Problemområdets koppling till ämnet samt problemområdets relevans för pedagogisk yrkesverksamhet och lärarutbildning ska anges. En skiss för forskningsprojektets genomförande ska presenteras.
- uppsatser och examensarbeten vilka bedöms enligt gängse vetenskapliga kvalitetskriterier. En sammanvägning görs då av problemformuleringsförmåga, teoretisk anknytning, metodisk medvetenhet, analytisk förmåga och framställningskonst.
- CV, kursbetyg och övriga intyg den sökande åberopar. Goda vitsord och meriter på områden relevanta för forskning inom Samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning vägs in i bedömningen.

Beslut om antagning fattas av prefekt.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå samhällsvetenskap med utbildningsvetenskaplig inriktning omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Möjlighet finns att avlägga

licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i högskoleförordningens examensordning avseende licentiatexamen, är uppfyllda.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand och dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Doktoranden förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i för doktoranden relevanta seminarieverksamheter inom universitetet.

Doktorand kan tillgodoräkna sig högskolepoäng från tidigare utbildning. Beslut om tillgodoräknanden och därmed vidhängande avräkning av studietid fattas, efter individuell ansökan från doktorand, av prefekt i samband med upprättande av individuell studieplan, dock senast 6 månader efter att planen upprättats. Tillgodoräknanden skall vara kopplat till beslut om avräkning i finansieringstid som i tid motsvarar den tillgodoräknande kurspoängen. Avräkningen skall dokumenteras i den individuella studieplanen. Som mest får två års tillgodoräknande med tillhörande avräkning göras.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 90 högskolepoäng varav:

- minst 30 högskolepoäng i vetenskaplig metod
- minst 5 högskolepoäng i högskolepedagogik
- fullgjorda kursfordringar enligt de obligatoriska kurskrav som ställs av forskarskolan i utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet.

Övriga kurser bestäms i samråd med handledare.

4.2 Avhandling och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden skall föra kunskapen inom forskningsområdet framåt. Doktoranden förväntas avrapportera sitt avhandlingsarbete kontinuerligt via seminarier. Avhandlingen kan utformas som sammanläggningsavhandling eller som monografi.

Extern läsare skall användas vid halvtids- och/eller slutseminarium. Avhandling, respektive licentiatuppstats, skall i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive seminarium.

5.Handledning

För varje doktorand skall utses två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna skall ha docentkompetens och minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning. För varje doktorand skall även en doktorandexaminator utses. Doktorandexaminator ska vara minst docent och anställd vid Göteborgs universitet.

Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som finns fastställt i den individuella studieplanen. Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

6. Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. I den individuella studieplanen ska avlagda delar av utbildningen redovisas och kommande delar dokumenteras. Studieplanen ska fungera som ett styrande instrument för hela utbildningen och säkerställa att utbildningen bedrivs och följs upp på ett effektivt sätt. Studieplanen fastställs av prefekt efter samråd med doktoranden, handledare samt doktorandexaminatorn. Prefekt ansvarar för att den individuella studieplanen revideras och följs upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider. Doktorand, handledare, doktorandexaminator och prefekt skall skriftligen intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

6.1 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

7. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Göteborgs universitet och vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt tillämpningsföreskrifter för forskarskolan i utbildningsvetenskap vid Göteborgs universitet.